הערל פרק שמיני יבמות עו.

ממולאי. פי' בקונטרס מקוטעים משפתה לומלנה וקשה דהוה ליה למימר משום דלתמן מולמי ויש לפרש שהוא שם מקום כדלמרינן בנ"ר פ"ק מזל למגלה מזנוחו להוו שחורי רגלם אמר להו מדבית עלי לתון לכמיע כל מרבית ניתך וגו':

שלא ראה קרי ביטיו. ומתעברה מביאה לתמונה שמועה כגמגעה כדלמרינן בתמר בפרק ד' לתמן (לעיל לב:):

המסוללות. פירש ריב"ן מטילות שכבת זרע שקבלו מבעליהן ולא יתכן דכפי כמה תשא (שמת דף קפ. ושם) לתמרי שמואל לא שביק להו לבנתיה דלגען גבי הדדי משום דרב הונא לתמר נשים המסוללות כו' ומשמע דלא היו נשואות שהיו עדיין בבית שמואל ולא יתכן נמי הא דפירש בקונטרס התם דפסולות לכהן גדול דלעיל"ג דכהן גדול לא הוה בימי שמואל מכל מקום מכוער הדבר כין שנפסלות כהן לכהן גדול להכא משמע דפסולות לף לכהן הדיוט משום זונה מדקתמר לפילו לרבי אלעזר לתמר פנוי כו' מכלל דרב הונא משום זונה פסיל להו:

בהיותן עובדי כוכבים ית להו חתנות. והא דפרין בפ' אין מעמידין (ע"ז דף ל:, ושם) בעותיהן לתורייתא ניהו לכתיב לף תתחתן בם תפיפא דקרא סמיך לכתיב כמו לף תקח לבנך וכן בשילהי האומר בקדושין (דף סח: ושם) לף גרסינן התם לף יהא לך מיתון בהם לבנון זה משמע דלעלף תתחתן דרים וכ"ת הגיה לף יהא לך ליקומין בהן דלעלף תקח דרים בדפרישית ותיירי בנכריותן כדלדרשינן כי יסיר לרגות כל המסירים

ולעיל קף ע"ב

ותיפוק

ממולאי אמריתו מילי מוליתא במקומה מבשלה שלא במקומה לא מבשלה אמר רב יהודה אמר שמואל ניקב ונסתם כל שאילו נקרי ונקרע פסול ואי לאו כשר הוי בה רבא היכא אילימא למטה מעטרה אפי' נברת נמי אלא בעטרה עצמה איתמר נמי אמר רב מרי בר מר אמר מר עוקבא אמר שמואל ניקב בעטרה עצמה ונסתם כל שאילו נקרי ונקרע פסול ואי לאו כשר שלח ליה רבא בריה דרבה לרב יוסף ילמדנו רבינו היכי עבדינן א"ל מייתינן נהמא חמימא דשערי ומנחינן ליה אבי פוקרי ומקרי וחזינן ליה אמר אביי אטו כ"ע יעקב אבינו הואי דכתיב ביה יכחי וראשית אוני שלא ראה קרי מימיו אלא אמר אביי מעברינן קמיה בגדי צבעונין אמר רבא אטו כ"ע ברזילי הגלעדי הוא אלא מחוורתא כדשנין מעיקרא ת"ר ניקב פסול מפני שהוא שותת נסתם בשר מפני שהוא מוליד וזהו פסול שחוזר להכשירו זהו למעוטי מאי למעוטי קרום שעלה מחמת מכה בריאה דאינו קרום שלח ליה רב אידי בר אבין לאביי היכי עבדינן מייתינן שערתא ומסרטינן ליה ומייתינן תרבא וישייפינן ומייתינן שומשנא גמלא ומנבתינן ליה ופסקינן ליה לרישיה ודוקא שערתא אבל פרזלא מזרף זריף וה"מ קטן אבל גדול מיקפלי מיקפל אמר רבה בר רב הונא המטיל מים משתי מקומות פסול אמר רבא לית הלכתא לא כברא ולא כאבא ברא הא דאמרן אבא דא"ר הונא נשים המסוללות זו בזו פסולות לכהונה ואפילו לרבי אלעזר דאמר פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות עשאה זונה ה"מ איש אבל אשה פריצותא בעלמא: **מתני'** פצוע דכא וכרות שפכה מותרין בגיורת ומשוחררת ואינן אסורין אלא מלבא בקהל שנאמר לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל ה': **גמ'** בעו מיניה מרב ששת פצוע דכא כהן מהו בגיורת ומשוחררת בקדושתיה קאי ואסיר או דלמא לאו בקדושתיה קאי ושרי א"ל רב ששת תניתוה פצוע דכא ישראל קאי ושרי אמר להו רב ששת תניתוה הפצוע דכא מותר בנתינה ואי ס"ד בקדושתיה קאי קרי כאן לא תתחתן בם אלא לאו ש"מ לאו בקדושתיה קאי. ותכן בגיורת ה"ל כישראל בנתינה. ודיון דפסק רבה אפי' בגירותן את להו חתנות וכ"ש בביותן אלמא מסקנא הכי דלאו בקדושתיה קאי והא דאמרי לקמן דוד גזר עליהם דנתינים אינהו למימר דפליג אדרבה וס"ל דלא תתחתן בם בביותן הוא אבל בגיורתן שרי ואתא דוד וגזר עליהם דאי ס"ד כרבה דבגירותן אמרה תורה לא תתחתן בם מה נזר דוד וכ"ת קשיא מתני' דאלו הן הלוקין דקתני הבא על הנתינה ומדקאסר הבא על הנתינה ולא קתני הבא על העובדת כוכבים אלמא לכשנתגיירה עסקינן ואם"ת לוקה אלמא נתגיירו את להו חתנות וקשה לס"ד דוד גזר עליהם וי"ל ולשמעק לטעמיה דרב' דס"ד מעיקרא דביותן אסרה תורה ולא בביותן קשיא

ממולאי. ממשפתה לומלנה מבית עלי לתמרינן בפ"ק דכ"ה (דף יח.) מבני ורבא מדבית עלי קתמו: **מבשלה.** מתבשל שכבת זרע ונגמר להוליד ולעשות פרי: **ניקב.** נקב קטן שנסתם בכל שהוא ואין ניכר רואים אם גדול כ"כ שאם נקרי האיש הזה נקרע ומרמיז הנקב ממנת דומק הזרע שמתלחף פסול: **היכא אילימא למעה מעטרה כו'.** דהוה נרחש הגיד. ולמעלה מעטרה ליכא לתוקומי דהתם ולאי לא מקרע שאין הזרע דומה ומתלחף אלא אגל נקב ילילתו: **היכי עבדינן.** כי אתי לקמן לתורוי היכי מייתינן ליה לידי קרי לשמוי אי מיקרע למיבדקיה ולתכשוריה: **אבי פוקרי.** נקב בית הרעי ומתמה ממימותו הוא נקרי קן שמעתי: **רשפים תוני.** היא היתה טפת קרי שיצאה ממנו לתשון שלא רצה קרי מימיו. כלומר למנרכת ליה תולי התי: **מעבירין לפניו בגדי צבעונים.** של לשה והוא מהרהר בלשה ונקרי: **כרזילי הגלעדי.** שטוף בזיעה היה לכתיב ביה) שם יטעם עכדך ותמרי במסכת שבת בפ' שואל מלש (דף קנב.) שטוף בזיעה היה לפיכך קפלה עליו זקנה להיות ממתה להויל כי רבי בת ל' ותמרין שיו ושעמה קילדא: **מפני שהוא שותת.** שממתימות התאוה יוצא דרך הנקב (וכשהזרע יוצא דרך הנקב ילילתו) אין יולה כתן וקי"ל (מגילה דף טו.) שכבת זרע שאין יולה כתן אינו מזריע: **למעוטי קרום שעלה מחמת מכה כדילפי' דאינו קרום.** משום דהדר מיפתח והיינו הך סילכי דילפי' למיטרפא בהו מיומת: **היכי עבדינן.** רפואה לסתום גיד שניקב: **שערתא.** שעורה: **ומסרטינן ליה.** כל סניונות הנקב כדי (ד) שיניע ויוליף לם ומתוך כך הוא מעלה מרוכה וכשר עולה: **שומשנא גמלא.** נמלה גדולה: **ומנבתינן ליה.** מניחין לשה שם ושוכך ונדבק לשם ננקב: **ופסקינן ליה לרישיה.** להיות סתומה וכל זמן שהוא סולך ונלא הכשר עולה ומתנבר: **מזרף זריף.** עושה מחוכה לשרטיט"ש בלע"ז. ליענה לחרינה מזרף זריף מעלה נפח לופל"ש בלע"ז: **לקיפולי מיקפל.** לתשר שעלה מרוכה מחר ונקלף ונפתר: **המסוללות.** דרך תשמיש זכר ונקבה משפשפות נקבתן זו לזו וכן המסוללת בנגה קטן לסנהדרין (דף סט:): **פסולות לכהונה.** משום זונה **מתני' מותרין בגיורת ומשוחררת.** דלא לילקי קהל: **גמ' כהן.** (לאכל כהן בשר תמור בגיורת ומשוחררת משום זונה שנעשלה מקודש): **פצוע דכא כהן.** שתשור בישראלית מה ליש בגיורת: **פצוע דכא ישראל.** ה"ג **פצוע דכא מותר בנתינה** ולא גרסינן כהן: **נתינה.** מז' לומות מן הנעוצים: **ומי ס"ד פצוע דכא בקדושתיה קאי.** היכי שרי ישראל בנתינה הא כתיב לא תתחתן בם: **אטו התם.** לקשתר רחמנא להתחתן בעובדי כוכבים משום קדושה ולאו קדושה הוא דלמא מוליד בן ואזיל פלח לעבודת כוכבים (ב) וה"מ בהיותן עובדי כוכבים כי מגיירי (י) בישראל שרו ורבנן הוא דגזרו בהו וכי גזרו בהו רבנן בהנך דבני אולודי אבל האי דלאו בר אולודי לא גזרו ביה רבנן אלא מעתה ממזר דבר אולודי הכי נמי דאסיר (ג) והא תנן (יא) ממזרים ונתינים מותרים לבא זה בזה אלא כי גזור רבנן בכשרים בפפולים לא גזור רבנן הדר אמר רבא לאו מילתא היא (ג) בהיותן עובדי כוכבים לית להו חתנות נתגיירו את להו חתנות מתיב רב יוסף (יב) ויתחתן שלמה את בת פרעה מלך מצרים (יג) גייורי גיירה והא לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה מידי הוא טעמא אלא לשולחן מלכים הא

(ב) מהני דאלו הן הלוקין אלא מאי איה לך למימר מאי לוקה מדרבנן ומשום ששפה דממזרת תנא נתינה אע"ג דלא כתיב בה לא תתחתן אתיא מינה דומיא דחלוצה דאנב ששפה דגרושה תניא אע"פ שאינה אלא מדרבנן. ויהיו לא דמי אהדדי דחלוצה מגרושה אתיא מראמרי' בעשרה יוחסין גרושה אין לי אלא גרושה חלוצה מנין ת"ל אשה ואשיקנא התם מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא אבל נתינה לא ממזרת קאתיא אפ"ה ששפיה כהדי ממזרת. תבא נמי לם"ד דוד גזר עליהם איכא לתרוצי הכי ורבינו יעקב ז"ל פי' נתינין דוד גזר עליהם שלא להפקיעם מידי שעבוד ישראל ושלא לשחרפם. תניא בספרי לא יבוא ממזר בקהל ה' גם דור עשירי אין לי אלא עשירי מעשירי ואילך מנין נאמר כאן עשירי ונאמר בעמוני ומואבי עשירי מה להלן לעולם אף כאן לעולם

(ג) עירובין כה: מכילתא פה. כ"מ קט. כ"ב קלו: קצו. ג) [תוספתא פ"י מילין מח. ג) [מולין פז:]. ד) שבת פה. ה) [לעיל נט:]. פה: סנהדרין נח. תמורה ב:, ו) כ"מ מיכאל. ז) קדושין סט. ח) [ב"ב קיט:]. ט) [לעיל לב:]. י) כ"ל ומ"ש כ) כ"ל [יעי' יעב"ן]. ל) כפ"ה: בניחות. מ) [סדר מי סרה פרשה נט]. נ) [כ"ל תנוח דשמואל].

תורה אור השלם

1. ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז: בראשית פט ג
2. לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל ה':
דברים כג ב
3. ולא תתחתן בם בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח לבנך: דברים ז ג
4. ויתחתן שלמה את פרעה מלך מצרים ויקח את בת פרעה ויביאה אל עיר דוד עד כלותו לבנות את ביתו ואת בית ה' ואת חומת ירושלם סביב: מלכים א ג א

גליון הש"ס

רש"י ד"ה בהן ובו' שבעלתה בקודם. ע"ין תוס' לעיל קף ע"ל ד"ה אין אנה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלא לעכודת כוכבים הוא ומי מולי: (ב) שם הכי נמי דאמרי (ויש גרס) תא"ת. וע"ין ס"ח אלמה תנן: (ג) שם נאי אלמה היא דאמרי בביותן לית להו: (ד) ר"ש ד"ה ומסרטינן וכו' כדי שיניע. ב"ב פי' לשין מוגלא: (ה) ד"ה בפסולין וכו' אלא שיטה גדידה זו משם:

מוסף רש"י

ממולאי. מקוטעים, מנין שעלי, דתניי לטוה דיכי מנית עלי לתמן, כדאמרינן במסכת ר"ה (עדובין כה.) ממשפתה לשיעה (ב"מ קט.) בית עלי שכן כיוצי יתים, ולי נראה ממולאי נעגונים, כעלי מוחין שאין תיין כשאר בני אדם, לשון כעגל (ב"ב נד.) שקל מולית ושדי בעגל (בתובות פה.). לו: על שם מקומן נקראי כי עלי ממולאי, כדאמר בעגלונים דכה בתחלת פרקה בני ותמרים זקן שערת פעמים שיכה וכי ר"ת חול למחלה לאה לחיים שחורי רגלים, אמר לסם שמא מתשפתת עלי אחם ומכיני ביה וכל מרכית ניתך יחוחו תמצים, תמרי דכי התחלי עליה, אמר להם לכו לכי וטיפלי לעדקה ואחם איכם מוקה מם יתפכר עון בית עלי ביום ומתה, ביום ומתה היא לתין מתפכר לכל מתפכר בעוזה ובעמלים תמרים (ועבודים ב"ב קכו ובי"ז שם קוא). מולי מוליתא. קטוחות בלא רגלים (שובין כה.) לו: דברים נעטים, לשון מולית כמולית כמי"ן (י:) נעשוחים (ב"מ קט.) לו: דכרים כמוחים שלין בהם ממש, לשון מולית ניקב. הגיד של לחם, פסול. משום כרות שפכה, מפני שהוא שותת. ויהיו יולה כתן, וקי"ל (זבה מג.) כל שכבת זרע שאינו יולה כתן אינו מולד (חולין מח.). נסתם. הנקב לחרי קן, בשר, לנה נקבל (שם). מזרף זריף. טיפה מריחים בנקבר ומפיץ הסנה (חולין יז.). המסוללות. מתפכלות משום מלות תשמיש, פסולות לכהונה. לכהן נדול, ללא היא נתולה שלמה (שבת פה.). פנוי הבא על הפנויה כו' עשאה זונה. ליפסל מן הכהונה (סנהדרין נא.) ללנעלת זונת קי זונה (תמורה ל.).

עין משפט נר מצוה

עא א מי' פט"ו מהל' איסורי ביאה הלכה ו סמג לאוין קי טוש"ע אה"ע סימן ה סעיף ו:
עב ב ג ד מי' שם הלכה ה טוש"ע שם סעיף ד:
עג ה מי' שם פרק כה הלכה ח סמג לאוין קמו טוש"ע שם סימן כ סעיף כ:
עד ו ז ח מי' שם פט"ו הלכה ג סמג לאוין קיט טוש"ע שם סי' ה סעיף ח:
עה ט מי' שם פט"ו הלכה יב:
עו י מי' שם פ"ג הלכה טו:
עז כ מי' שם הלכה טו:

לעזי רש"י

אשגרטינ"א (אשגרטינמיד"ן). לנרד. אופל"א (אינפל"א). נפנת.

תוספות ישנים

ריבנן הוא דגזרי בהו. ותי"ת ויש קף תסיב כתלי בן לוקין נתינה. וי"ל דמכת מנדות קאמר ותנב ממזרת נקטא ולקמן אסרה נשי"ה:

תום' חד מקמאי

משום דאתי ממולאי אמריתו (מילין מוליתא במקומה מבשלה שלא במקומה לא מבשלה. אמר רב יהודה אמר שמואל ניקב ונסתם כל שאילו נקרי קי' רואה קרי ונקרע פסול ואי לאו כשר. הוי בה רבה אילימא למטה מעטרה אפלו נקרע נמי אלא למעלה מעטרה: היכי עבדינן מייתינן נהמא חמימא דשערי ומנחינן ליה אבי פוקריה ומקרי ותזינן ליה: בעו מיניה מרב ששת פצוע דכא מהו בגיורת בקדושתיה קאי ואסור או דלמא לאו בקדושתיה קאי ושרי א"ל רב ששת תניתוה הפצוע דכא מותר בנתינה ואי ס"ד בקדושתיה קאי קרי כאן לא תתחתן בם אלא לאו ש"מ לאו בקדושתיה קאי. וכהן בגיורת ה"ל כישראל בנתינה. ודיון דפסק רבה אפי' בגירותן את להו חתנות וכ"ש בביותן אלמא מסקנא הכי דלאו בקדושתיה קאי והא דאמרי לקמן דוד גזר עליהם דנתינים אינהו למימר דפליג אדרבה וס"ל דלא תתחתן בם בביותן הוא אבל בגיורתן שרי ואתא דוד וגזר עליהם דאי ס"ד כרבה דבגירותן אמרה תורה לא תתחתן בם מה נזר דוד וכ"ת קשיא מתני' דאלו הן הלוקין דקתני הבא על הנתינה ומדקאסר הבא על הנתינה ולא קתני הבא על העובדת כוכבים אלמא לכשנתגיירה עסקינן ואם"ת לוקה אלמא נתגיירו את להו חתנות וקשה לס"ד דוד גזר עליהם וי"ל ולשמעק לטעמיה דרב' דס"ד מעיקרא דביותן אסרה תורה ולא בביותן קשיא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com